

ІНТЕНСИВНІСТЬ РОСТУ ПОРОСЯТ НА ДОРОЩУВАННІ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ КОРМІВ, ОБРОБЛЕНИХ РІЗНИМИ СПОСОБАМИ

В.П. Богомазюк, студентка VI курсу факультету ТВППТСБ*

Миколаївський національний аграрний університет

Досліджено вплив різних способів обробки зернових компонентів раціонів на показники росту поросят на дорощуванні. Оцінено залежність середньодобових приростів поросят від крупності помелу концентрованих кормів та продуктивна дія кормів після екструзії. Установлено, що попередня обробка зерна позитивно впливає на інтенсивність росту тварин та зменшує витрати кормів на одиницю приросту.

Ключові слова: поросята на дорощуванні, передобробка кормів, крупність помелу, екструзія, раціон, середньодобовий приріст, кормові одиниці.

Постановка проблеми. Витрати корму складають головну статтю витрат на отримання тваринницької продукції, тому прогрес в області годівлі є головним чинником підвищення ефективності тваринництва.

Реалізувати високу продуктивність тварин простим збільшенням в раціонах частки високобілкових кормів на практиці складно і не рентабельно. Такий підхід призводить не тільки до перевитрати кормів і подорожчання одержуваної продукції, а й негативно впливає на здоров'я тварин, що тягне за собою різке скорочення терміну їх продуктивного використання.

Проблема дефіциту протеїну та енергії в раціонах поросят на дорощуванні загострюється із зростанням продуктивності і одним із шляхів вирішення цієї проблеми буде підготовка до згодовування зернових і зернобобових кормів з метою збільшення їх продуктивної дії [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. До однієї з складних проблем в свинарстві відноситься вирощування поросят в постнатальний період,

---

* Науковий керівник – канд. техн. наук, доцент Юлевич О.І.

особливо при ранньому відлученні. Як відомо, велику питому вагу в раціоні молодняку свиней займають зернові: ячмінь, пшениця, овес, просо, кукурудза, горох, соя, які характеризуються високою поживною цінністю, що визначається амінокислотним складом білка і його розчинністю. Поживність цих культур, їх фізична форма, способи підготовки до згодовування та зміни, що відбуваються при обробці і під час зберігання, істотно впливають на здоров'я і продуктивність тварин.

Проблема протеїнового живлення свиней – одна з найбільш гострих проблем сучасного тваринництва. Вона стримується недостатнім виробництвом високобілкових кормів і недостатньою ефективністю їх використання. Поживна цінність протеїну кормів для тварин значно підвищується, якщо протеїн таких кормів буде більш доступним для ферментів травних соків. Одним із шляхів вирішення даної проблеми є розробка технології обробки протеїнових кормів, що підвищує білкову поживність корму на 15-20%, дозволяє економити протеїн на 10%, і підвищувати продуктивність тварин на 10-12% [2, 3].

Постановка завдання. Метою досліджень було здійснення оцінки впливу екструзії кормів та ступеня помелу зернових складових раціонів на показники росту поросят на дорощуванні, аналіз динаміки зміни середньодобових приростів тварин та визначення витрат кормів на одиницю приросту підсвинків протягом дослідного періоду.

Матеріали і методика. Досліди проводились на помісних поросятах на дорощуванні в умовах ПП «Качура» Каховського району Херсонської області.

Об'єктом досліджень були відлучені помісні поросята. Загальна кількість тварин, які підлягали дослідженню 40 голів. Чотири піддослідні групи поросят формувались із свинок і кабанчиків по 10 голів в кожній за принципом груп-аналогів з урахуванням походження, живої маси, статі, віку. Застосовувався груповий метод годівлі піддослідних тварин.

Після відлучення поросят у 28 днів, протягом 15 днів тривав зрівняльний період, під час якого тварини отримували основний раціон, який в наступному подовжували згодовувати підсвинкам контрольної групи. Основний раціон

складався з пшеничної, ячмінної та горохової дерті, соняшникового шроту, преміксу ТМ «Пуріна», трикальцій фосфату, крейди кормової і солі. Тварини другої (II) і третьої (III) дослідних груп після зрівняльного періоду споживали основний раціон, в якому горох, дерть ячмінна та пшенична були додатково подрібнені до середньої (1,0-1,8 мм) і тонкої (до 1,0 мм) величини помелу відповідно. Поросята четвертої (IV) дослідної групи отримували раціон з екструдованими дертю і горохом.

Умови утримання для тварин всіх груп протягом досліду були ідентичними. Тварини всіх груп мали вільний доступ до води.

Результати досліджень. Оцінка показників росту поросят здійснювалась на підставі результатів зважування тварин у певні вікові періоди розвитку (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка живої маси поросят на дорощуванні протягом досліду ($X \pm S_x$), кг

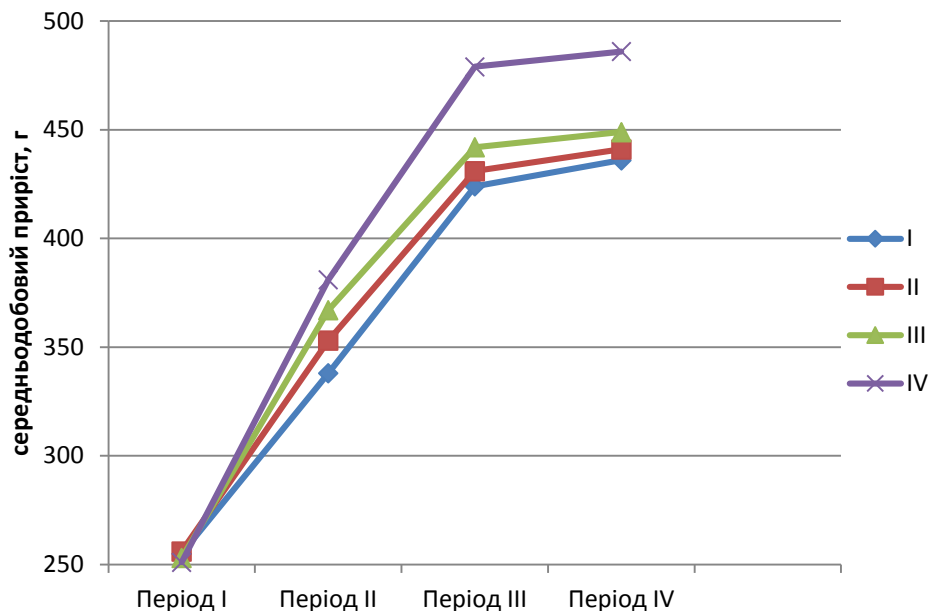
Група	Маса поросят у різні вікові періоди					
	при народженні	при відлученні (28 днів)	зрівняльний період (15 днів)	60 днів	90 днів	120 днів
I	1,02 $\pm 0,040$	7,25 $\pm 0,190$	11,08 $\pm 0,221$	16,82 $\pm 0,168$	29,54 $\pm 0,302$	42,63 $\pm 0,289$
II	0,99 $\pm 0,056$	7,26 $\pm 0,187$	11,10 $\pm 0,213$	17,11 $\pm 0,231$	30,04 $\pm 0,254^*$	43,27 $\pm 0,314$
III	0,98 $\pm 0,044$	7,21 $\pm 0,172$	11,01 $\pm 0,187$	17,25 $\pm 0,240^{**}$	30,51 $\pm 0,265^{**}$	43,98 $\pm 0,278^{***}$
IV	1,01 $\pm 0,035$	7,28 $\pm 0,181$	11,05 $\pm 0,223$	17,52 $\pm 0,197^{***}$	31,88 $\pm 0,234^{***}$	45,75 $\pm 0,292^{***}$

Примітка: ** – $P > 0,99$; *** – $P > 0,999$

Отримані результати свідчать, що найбільша маса спостерігається у поросят, що споживали раціони з екструдованими зерновими. Маса тварин IV групи перебільшує масу підсвинків контрольної (I) групи на 6,4%, що дуже важливо для процесів подальшого росту і розвитку поросят. Вага тварин II та III дослідних груп також більша порівняно з контролем, хоча різниця не значна і складає 1,6% і 3,3% відповідно. Між масою тварин II та III груп існує різниця на

користь поросят III групи, яка збільшується протягом всього періоду з 140 г у 60-денному віці до 700 г у 120-денному віці.

На підставі даних живої маси тварин були розраховані показники приростів підсвинків по певних періодах дослідів (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка середньодобових приростів поросят на дорощуванні по вікових періодах

Природно, що з віком показники середньодобових приростів поросят на дорощуванні збільшуються, однак, у віці 90-120 днів вони можуть сягнути 500-650 г і більш за умов відповідної годівлі. Уповільнення показників приросту у III та IV періодах може бути пов'язано з збільшенням вмісту сирової клітковини в раціонах цих періодів до 15%. Покращення перетравності клітковини після подрібнення зернових кормів, а також зменшення її вмісту внаслідок екструзії, позитивно впливає на показники росту поросят, що підтверджується отриманими результатами. Необхідно враховувати й зміну співвідношення вуглеводних компонентів екстудованих складових раціону. Розпад крохмалю, що міститься у зерні, і отримання декстринів (продуктів розкладання крохмалю) дозволяє спрямовувати енергію, що витрачається на розщеплення складновуглеводного комплексу, на будівництво тіла поросят, що позитивно впливає на показники росту і розвитку тварин [4].

Дані, що свідчать про витрату кормових одиниць на отримання одного кілограму приросту наведено в табл. 2.

Таблиця 2

**Витрати кормових одиниць на одиницю приросту
живої маси поросят**

Група	Жива маса при відлученні, кг	Жива маса в 120 днів, кг	Середньодобовий приріст за період досліду, кг	Витрати кормових одиниць, кг
I контрольна	7,25	42,63	0,385	3,90
II дослідна	7,26	43,27	0,391	3,57
III дослідна	7,21	43,98	0,400	3,35
IV дослідна	7,28	45,75	0,418	3,19

Як свідчать отримані результати, при використанні передоброблених зернових кормів в раціонах годівлі тварин II, III та IV дослідних груп, витрати кормових одиниць зменшуються: на 3,7%, 14,1% та 18,7% відповідно порівняно з поросятами контрольної групи. Навіть зменшення розмірів часточок корму з 1,8-2,6 мм до 1,0-1,8 мм призводить до збільшення живої маси поросят II дослідної групи на 640 г й, як наслідок, зменшення витрати кормових одиниць на 3,7%. Використання тваринами III дослідної групи додатково подрібненого до 1,0 мм зерна підвищує масу поросят у 120 днів на 710 г, а витрати кормових одиниць знижуються на 10,4% в порівнянні з тваринами II дослідної групи.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Використання в раціонах поросят на дорощуванні подрібнених до середньої та дрібної фракції зернових компонентів сприяє збільшенню їх маси порівняно з масою тварин, які отримували непередоброблені корми, у 120-денному віці на 640 г та 1,35 кг відповідно.

Застосування екструдованих кормів викликає підвищення маси тварин на 7,4%, а середньодобових приростів – на 11,5% порівняно з контролем.

Витрати кормових одиниць на одиницю приросту поросят при споживанні зернових середнього і дрібного ступеня помелу зменшуються на 3,7% та 14,1%

відповідно. Використання екструдованих кормів знижує показник на 18,7% порівняно з контролем.

Введення в раціони годівлі молодняку свиней екструдованих зернових, особливо екструдованого гороху, дозволяє знизити використання коштовних високопротеїнових кормів. Подальші дослідження будуть спрямовані на визначення оптимального рівня введення екструдованого гороху для заміни кормів тваринного походження у раціонах поросят на дорощуванні.

Список використаних джерел

1. Єгоров Б. В. Аналіз технологічних способів виробництва комбікормів для свиней / Б. В. Єгоров, О. Є. Воєцька, А. П. Лапінська // Зернові продукти і комбікорми. – 2011. – № 2 (42). – С. 25-29.
2. Трончук І. С. Екструдати зерна бобових – основний білковий корм для свиней / І. С. Трончук // Вісник державної Полтавської академії. – 2007. – № 1. – С. 79-83.
3. Тищенко П. Способы обработки зерна и кормов для поросят / П. Тищенко // Комбикорма. – 2013. – № 10. – С. 41-44
4. Саприкін В. Екструдована соя в годівлі свиней на дорощуванні/ В. Саприкін, В. Лінник // Тваринництво України. – 2012. – № 12. – С. 34-36